

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 1. Summi momenti est, in administratione vel usu hujus Sacramenti
non errare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

ita, sed vinum dumtaxat, incipiendo à verbis istis: *simil modo*, &c. statimque à consecratione fumendo. Cùm enim hostiæ consecratio sit adhuc moraliter præfens; sacrificium manet adhuc moraliter unum modo dicto.

1007 Observandum 5°. quòd in casu proximè dicto ex ore projicienda non sit aqua (foret enim indecens, nec sine periculo simul projiciendi particulam Dominici corporis) sed deglutienda absque scrupulo super defectu jejunii. Ita Doctores communiter.

1008 Observandum 6°. non videri satis fundatam opinionem Navarri, Sylvij, & quorundam aliorum, existimantium Sacerdotem teneri sub mortali recitare orationes in Missali positas, dum facris se vestibus induit. Multi enim apud Leandrum disp. 7. q. 57. probabiliter existimant orationes illas in Missali non esse positas per modum præcepti, sed per modum instructionis dumtaxat.

1009 Observandum 7°. quòd si Sacerdos oblitus fuerit recitare *Gloria*, vel *Credo*, vel commemorationem aliquam, &c. dum in Missa pro-

gressu illius recordatur, non debeat, nec deceat omissum repetere, ne perturbet ordinem Missæ. Quòd si voluntariè id prætermiserit, venialiter peccat, non mortaliter, ob materiæ parvitatem. Neque enim fundatum est quòd Nugnus nimis scrupulosè putat, omissionem unius Sancti in Canone esse grave peccatum. Doctores communiter. Mortalem etiam non esse voluntariam omissionem *communicantes*, vel *hanc igitur*, in festis Nativitatis, Paschæ, & Pentecostes, docet Leander q. 61. Et consentiunt Dicastillus, Filiutius & alii apud Dianam p. 10. tr. 15. resol. 42. Voluntariam tamen omissionem Epistolæ, vel Evangelij, mortalem esse docent idem Diana, Palao, Garcia, Dicastillus. Non ratione quantitatis (quia Epistola subinde brevis est, sicut & Evangelium) sed ratione formæ. Quia sine alterutro Missa non habet confectam formam. Quæ ratio an sit efficax, non est necesse disputare, nec lubet determinare sine, an non sit mortalis omisio *communicantes*, &c. cùm facile non sit determinare.

LIBER QUINTUS.

AMOR RECONCILIANS PER POENITENTIAM.

Sive

DE VIRTUTE ET SACRAMENTO POENITENTIÆ.

 Agna procul dubio fuit Dei erga homines misericordia & charitas, quòd humanum genus, in Protoparente lapsum, reparare dignatus est per Unigenitum suum, ipsique per sacri Baptismatis institutionem providere de remedio contra originale peccatum. Sed ibi non fixit metas bonitatis & charitatis suæ misericors & miserator Dominus. Cognoscens enim figmentum nostrum, & diabolica prævidens venena, clausa licet innocentia janua, & intentionis serà obducta, aliud remedium patere voluit; secundam utique post naufragium tabulam. Iis namque, qui sese post Baptismum in peccati servitium, & diaboli potestatem tradidissent, Poenitentia Sacramentum providit, quo lapsis post Baptismum beneficium mortis Christi applicatur, non semel, nec secundo, sed quoties ad Deum toto corde reversi fuerint. Neque enim hoc semel præstisse satis fuit infinitæ bonitati benignitæque ipsius. Nam licet vel semel hoc accipiendo habeat peccator quod jam non merebatur: amisit enim quod in baptismo accepit, & non leviter in Dominum peccavit, qui cùm æmulo ejus diabolo poenitentia renuntiasset, & hoc nomine illum Domino subiecisset, rursus eundem regressu suo erigit, & exultationem ejus seipsum facit; ut denuò malus, recuperatâ prædâ suâ, adversus Dominum gaudeat. Deo tamen, cujus natura bonitas, cujus opus misericordia est, non satis fuit, vel secundo misereri illius, quem diabolica malignitas veneno suæ rursus mortificasset invidia; sed dives in misericordia, toties misereri voluit, quoties peccator toto corde contritus & humiliatus fuerit. Sic utique Deus dilexit nos, & lavit nos à peccatis nostris in sanguine suo. Et quis non redamabit taliter amantem, servosque refugas & ingratos non abjicientem, nec ipsorum cor contritum & humiliatum despicientem? Quis anathema cum Apostolo non dicat non amanti Do-

Tomo III.

minum? *Si quis non amat Dominum Jesum Christum, anathema sit.* 1. Cor. 16.

CAPUT I.

Summi momenti est, in administratione vel usu hujus Sacramenti non errare.

Astertionis veritas perspicua est ex eo quòd Poenitentia Sacramentum sit, & à sanctis Patribus vocetur secunda post naufragium tabula, per quam ad beatæ eternitatis portum pervenire oportet omnes, qui per peccatum ejecti sunt ab innocentia navis, quam per baptismum conscenderant. A recta igitur administratione, à recto item usu hujus Sacramenti pendet æterna salus lapsorum post baptismum; sive enim bene administratum malè suscipiatur, sive malè & illegitimè administretur, esse nequit causa salutis eorum, qui aliàs per secundam hanc tabulam à naufragio liberarentur. Et idèò Sancti tam priorum, quàm posteriorum sæculorum, vehementissimè semper conquesti sunt de abusibus, quos suo tempore deprehenderunt, tam circa usum, quàm circa ministerium tam necessarij Sacramenti, ut videbitur infra.

Idèò rursus (ut to. 2. dixi) invoco Sapientiam, ne me errare permittat in periculum animæ meæ, & ruinam aliorum, pertractando materiam adèò momentosam, à plerisque non satis consideratam, qui vel in suis de ea opinionibus, vel in administratione & usu Sacramenti Poenitentia, sic materiam hanc pertractare videntur, quasi non ingens, nec laboriosum opus esset à peccato mortali, præsertim sæpè repetito, & consuetudine roborato, per veram poenitentiam resurgere, nec ad hoc magnâ curâ, attentione, sollicitudineque opus esse. Contra quem abusum Petrus Soto (qui ob eximiam peritiam & doctrinam

C c 2

nam in Concilio Tridentino magni habitus fuit) in notis ad methodum Confessionis §. de peccati recidivo in additione sic scribit: Longe sit à te hæc persuasio, ut minimo negotio existimes veram penitentiam agi. Reverà omnibus pietatis studiis, omnibus officiis, & operibus virtutis (præsertim Christianis, & quibus à Deo exigitur) summopere nocet perfunctoria quedam & secundum speciem tantum illius executio. Quod malum quasi proprium novissimorum temporum & periculorum Paulus notavit: habentes (inquens) speciem veritatis, virtutem autem ejus abnegantes. At verò penitentia multo magis peccatis hæc perniciosa est, utinam non frequentissima. Cum enim in vera penitentia remedium malorum omnium totius vite sit, & infirmitatis humane unicum præsidium: ad quod cui non est necessitas confugiendi? si ea non veraciter agatur, si specie tantum ejus incipiamus contenti esse, & putemus nos veram egisse penitentiam, cum longe ab ea simus, nonne illud Evangelii nobis eveniet: sunt novissima hominis illius pejora prioribus? Unde enim hæc, nisi quia spiritus nequam, qui de eo exierat, rediens, invenit eam scopis mundatam & ornata, quod est perfunctoria quædam penitentia, & que superficiem tantum conscientia mutaverit, sibi placentem, sed vacuum, hoc est à solida veritate penitentia: & doloris defertam, & adducit septem alios spiritus nequiores se. Nam reverà in illa superficiali conscientia mundatione nec exierat, sed simulaverat tantum. Vehementer timeamus ne hic tam facili Christianorum ad mortalia peccata reditus, hæc tam brevis perseverantia in penitentia, hæc denique consuetudo & persuasio in ultimum locum rejiciendi penitentiam, in postremam videlicet horam temporis ad id deputati ab Ecclesia, & tam brevi momento ab eae expediendi, signum sit, quod perfunctorie tantum agitur, & non secundum veritatem. Magni conatus & assidui virum (mibi crede) opus est, ut à fovea illa profundissima peccati ad Dei unionem, ab infero inferiori ad summum cælum, à longinqua regione ad domum paternam redeas & assurgas. De hoc maxime dictum est à Christo Domino: regnum celorum vim patitur, & violenti rapiunt illud. Magna violentia inferenda est ipsi nature nostræ, ut vera agatur penitentia. Nihil dursius cervici indomita, & per peccatum erectæ, quam veraciter se odisse, sibi displicere, & in anxietate Dei expectare misericordiam. Nihil infirmitati humane gravius, quam sese tristibus & gravibus curis dedere. Et tamen utrumque horum maxime ad penitentiam necessarium est. Recognitandi animi amaritudo: animi. Autentissime dolendum est. Dole (inquit Propheta) & sabage filia Sion, quasi parturiens.

4. Non hæc dicimus, ut deterreamus ab opere penitentia: non ut impossibile cogitetur: sed ne segnitè & occitantè fiat. Si strenuè illud aggrediamur, parata sunt & obvia brachia divina, quibus excipiamur. Si nimis dormitantes id egimus, etiam huic divina grævia contumeliosi sumus.
5. Dicimus etiam hoc, quoniam tanta, tam varia, & diversa doceri conspiciunt, partim pietate quædam divine misericordie (nota bene) partim ignorantia, vel minus assidua consideratione rerum, dum ad hominum estimationem & usum examinantur hæc (iterum nota bene) non ad veritatem spiritus Scripturæ sacre, & Patrum, ut vehementer timeamus, à variis & peregrinis doctrinis. Aliis persuasum est, animo & intentione quantumvis remissi veram agi penitentiam. Alii, ad minus per Sacramenti suspensionem supplere demum quidquid deficiat est, ita ut illa suscepto, sine intentione peccandi, satis esse debeat, etiam si desit doloris & penitentia tantæ integritas. Alii aliis rationibus peccati & misericordie Patrum consolari volunt, &

securos reddere penitentes. Quibus omnibus verba hæc Cypriani respondent (que cupimus his, qui volunt penitentiam agere, ante oculos esse) cum scriptum sit: qui vos felices dicunt, in errorem vos mittunt, & semitas pedum vestrorum turbant: qui peccantem blandimentis adulantibus palpant, peccandi fomitem subministrant; nec comprimunt delicta ille, sed nutriunt. At qui consiliis fortioribus redarguit, simul atque instruit fratrem, promovet ad salutem. Quod si putas hæc propter gravissima tantum crimina dici, adverte mortalibus omnia, quantumvis alia aliorum comparatione, aut judicio hominum parva, reverà gravissima mala esse, ut nimiam inobedientiam mandatorum Dei, iræ ejus provocatio, denique æternæ damnationis meritum. Quid gravius cogitari potest, &c.? Hæc utique Author ille gravissimus, sapientissimisque.

CAPUT II.

Controversia circa usum administrationemque Sacramenti Penitentia, nimia hodie cum animositate & commotione agitata.

Sed etsi quicquid habeat, unde vehementer timeat, ne erret in tantis momenti, unde infirmitarum animarum salus æterna dependet, ideoque alter alteri succedere non debeat, quod in tanto errandi discrimine tutiora sceleretur, atque ab errandi periculo remotiora: ea nihilominus est infelicitas, ea cæcitas sæculi nostri, ut qui ex solo zelo divini honoris, salutisque animarum viam sequuntur tutiorem, quibus placet via laxior, ita ut celebriores de penitentia controversas, præsertim circa recidivorum consuetudinariorumque conversionem, abolitionem, satisfactionem, hodie, pro dolor! non pacificè & modestè, ut oportet, & Innocentius XI. in Decreto anni 1679. in virtute S. obedientiæ præcipit, sed tanta cum animositate & commotione agitentur, ut & obedientiæ Sanctissimo debita, & veritatis ac justitiæ, imò pudoris etiam & honestatis limites omnes transgredientur, & alter alterum, Christianus utique Christianum, Religiosus Religiosum, Sacerdos Sacerdotem, nedum conviciis, conturbis ac notis, nullâ sobria consideratione percellat; verum & sparsis in plebe figmentis calumniasque inverecundè proficindat.

Hoc utique est, quod à sexaginta propè annis in Gallia Belgioque pii quique deplorant, ubi similia quotidie jactantur in populis, personant in pulpitis, scribuntur in Theatris, Libellisque publico datis, plerumque anonymis; vel sub nominibus adicitur; quod immodestis Scriptores pudeat verum nomen suum proflare, ne digito notentur veluti amaram spirantes animositate, & alieni à sapientia defursum descendente. Nam si zelum amarum habetis (ait Frater Domini) & contentiones sint in cordibus vestris, non est ista sapientia defursum descendens; sed terrena, animalis, diabolica. Ubi enim zelus & contentio, ibi incostantia, & omne opus pravum, mendacia, calumnia, rixæ, dissensiones, fraudes, imposturæ, iurque molitiones, &c. Quæ autem defursum est sapientia, primò quidem pudica est, deinde pacifica, modesta, suscipibilis, bonis consentiens, plena misericordiam, & fructibus bonis, non judicium, sine simulatione.

Itaque Apostolici istius Oraculi memores, de postâ omni animositate, & contentione, pacificè requiramus, quænam sit vera solidaque doctrina, quam sequi nos oportet in re adeo momentosa. Eam in Theologia sanctorum Patrum invenitdam, Innocentius XII. anno sancto 1700. pat